Лабораторна робота 5

РОЗРОБКА ПРОСТИХ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ

Мета: використовуючи спеціалізовані бібліотеки та мову програмування Python навчитися створювати та застосовувати прості нейронні мережі.

Завдання 2.1 Створити простий нейрон

```
import numpy as np
def sigmoid(x):
    return 1 / (1 + np.exp(-x))
class Neuron:
    def __init__(self, weights, bias):
        self.weights = weights
        self.bias = bias
    def feedforward(self, inputs):
    # Вхідні дані про вагу, додавання зміщення
    # і подальше використання функції активації
        total = np.dot(self.weights, inputs) + self.bias
        return sigmoid(total)
weights = np.array([0, 1]) # w1 = 0, w2 = 1
bias = 4 \# b = 4
n = Neuron(weights, bias)
x = np.array([2, 3]) # x1 = 2, x2 = 3
print(n.feedforward(x))
```

Рис 5.1 Код файлу LR_5_task1.py

C:\Users\ankud\AppData\Local\Programs\Python\Python311\python.exe C:\Users\ankud\Desktop\myAi\lab5\LR_5_task_1.py 0.9990889488055994

Рис 5.2 Результат файлу LR_5_task1.py

	4	MG 2	П: У	П	ДУ «Житомирська політехніка».20.121.12.			21.12.
Змн.	$Ap\kappa$.	№ докум.	Підпис	Дата				
Розроб.		Анкудевич Д.Р				Літ.	Арк.	Аркушів
Пере	евір.	Філіпов В.О.					1	20
Керіє	зник							
Н. контр.						ФІКТ Гр. ІПЗк-20-1		13к-20-1
Зав.	каф.						•	

Завдання 2.2. Створити просту нейронну мережу для передбачення статі людини

```
import numpy as np
def sigmoid(x):
    return 1 / (1 + np.exp(-x))
class Neuron:
   def __init__(self, weights, bias):
        self.weights = weights
        self.bias = bias
   def feedforward(self, inputs):
        total = np.dot(self.weights, inputs) + self.bias
        return sigmoid(total)
weights = np.array([0, 1]) # w1 = 0, w2 = 1
bias = 4 \# b = 4
n = Neuron(weights, bias)
x = np.array([2, 3]) # x1 = 2, x2 = 3
class AnkudevichNeuralNetwork:
    def __init__(self):
        weights = np.array([0, 1])
        bias = 0
        self.h1 = Neuron(weights, bias)
        self.h2 = Neuron(weights, bias)
        self.o1 = Neuron(weights, bias)
    def feedforward(self, x):
        out_h1 = self.h1.feedforward(x)
        out_h2 = self.h2.feedforward(x)
        out_o1 = self.o1.feedforward(np.array([out_h1, out_h2]))
        return out_o1
network = AnkudevichNeuralNetwork()
x = np.array([2, 3])
print(network.feedforward(x))
```

Рис 5.3 Код файлу LR_5_task_2_1.py

 $\hbox{\tt C:\backslash Users\backslash AppData\backslash Local\backslash Programs\backslash Python\backslash Python311\backslash python.exe } \hbox{\tt C:\backslash Users\backslash Ankud\backslash Desktop\backslash myAi\backslash Lab5\backslash LR_5_task_2_1.py } \hbox{\tt 0.7216325609518421}$

Рис 5.4 Результат файлу LR_5_task_2_1.py

<u>Арк.</u> 2

		Анкудевич. Д.Р			
		Філіпов В.О.			ДУ «Житомирська політехніка».20.121.12 — Лр5
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	

```
import numpy as np
    return 1 / (1 + np.exp(-x))
def deriv_sigmoid(x):
    fx = sigmoid(x)
    return fx * (1 - fx)
def mse_loss(y_true, y_pred):
    return ((y_true - y_pred) ** 2).mean()
class AnkudevichNeuralNetwork:
        self.w1 = np.random.normal()
        self.w2 = np.random.normal()
        self.w3 = np.random.normal()
        self.w4 = np.random.normal()
        self.w5 = np.random.normal()
        self.w6 = np.random.normal()
        #Зміщення
        self.b1 = np.random.normal()
        self.b2 = np.random.normal()
        self.b3 = np.random.normal()
    def feedforward(self, x):
        h1 = sigmoid(self.w1 * x[0] + self.w2 * x[1] + self.b1)
        h2 = sigmoid(self.w3 * x[0] + self.w4 * x[1] + self.b2)
        o1 = sigmoid(self.w5 * h1 + self.w6 * h2 + self.b3)
        return o1
    def train(self, data, all_y_trues):
        learn_rate = 0.1
        epochs = 1000
        for epoch in range(epochs):
            for x, y_true in zip(data, all_y_trues):
                # --- Виконуємо зворотній зв'язок (ці значання нам потрібні в подальшому )
                sum_h1 = self.w1 * x[0] + self.w2 * x[1] + self.b1
                h1 = sigmoid(sum_h1)
                sum_h2 = self.w3 * x[0] + self.w4 * x[1] + self.b2
```

		Анкудевич. Д.Р		
		Філіпов В.О.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
for x, y_true in zip(data, all_y_trues):
   sum_h1 = self.w1 * x[0] + self.w2 * x[1] + self.b1
   h1 = sigmoid(sum_h1)
   sum_h2 = self.w3 * x[0] + self.w4 * x[1] + self.b2
   h2 = sigmoid(sum_h2)
   sum_o1 = self.w5 * h1 + self.w6 * h2 + self.b3
   o1 = sigmoid(sum_o1)
   y_pred = o1
   # --- Найменування: d_L_d_w1 означає "частково L / частково w1"
   d_L_d_ypred = -2 * (y_true - y_pred)
   d_ypred_d_w5 = h1 * deriv_sigmoid(sum_o1)
   d_ypred_d_w6 = h2 * deriv_sigmoid(sum_o1)
   d_ypred_d_b3 = deriv_sigmoid(sum_o1)
   d_ypred_d_h1 = self.w5 * deriv_sigmoid(sum_o1)
   d_ypred_d_h2 = self.w6 * deriv_sigmoid(sum_o1)
   d_h1_d_w1 = x[0] * deriv_sigmoid(sum_h1)
   d_h1_d_w2 = x[1] * deriv_sigmoid(sum_h1)
   d_h1_d_b1 = deriv_sigmoid(sum_h1)
   d_h2_dw3 = x[0] * deriv_sigmoid(sum_h2)
   d_h2_dw4 = x[1] * deriv_sigmoid(sum_h2)
   d_h2_d_b2 = deriv_sigmoid(sum_h2)
   # --- Оновлюємо вагу і зміщення
   # Нейрон h1
   self.w1 -= learn_rate * d_L_d_ypred * d_ypred_d_h1 * d_h1_d_w1
   self.w2 -= learn_rate * d_L_d_ypred * d_ypred_d_h1 * d_h1_d_w2
   self.b1 -= learn_rate * d_L_d_ypred * d_ypred_d_h1 * d_h1_d_b1
   self.w3 -= learn_rate * d_L_d_ypred * d_ypred_d_h2 * d_h2_d_w3
   self.w4 -= learn_rate * d_L_d_ypred * d_ypred_d_h2 * d_h2_d_w4
   self.b2 -= learn_rate * d_L_d_ypred * d_ypred_d_h2 * d_h2_d_b2
   self.w5 -= learn_rate * d_L_d_ypred * d_ypred_d_w5
   self.w6 -= learn_rate * d_L_d_ypred * d_ypred_d_w6
   self.b3 -= learn_rate * d_L_d_ypred * d_ypred_d_b3
```

		Анкудевич. Д.Р		
		Філіпов В.О.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
if epoch % 10 == 0:
               y_preds = np.apply_along_axis(self.feedforward, 1, data)
               loss = mse_loss(all_y_trues, y_preds)
               print("Epoch %d loss: %.3f" % (epoch, loss))
data = np.array([
   [-2, -1], # Alice
    [25, 6], # Bob
   [17, 4], # Charlie
1)
all_y_trues = np.array([
])
network = AnkudevichNeuralNetwork()
network.train(data, all_y_trues)
emily = np.array([-7, -3]) # 128 фунтов, 63 дюйма
frank = np.array([20, 2]) # 155 фунтов, 68 дюймов
p∰int("Emily: %.3f" % network.feedforward(emily)) # 0.951 - F
print("Frank: %.3f" % network.feedforward(frank)) # 0.039 - M
```

Рис 5.5 Код файлу LR_5_task_2_2.py

		Анкудевич. Д.Р		
		Філіпов В.О.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
C:\Users\ankud\AppData\Local\Programs\Python\Python311\python.exe C:\Users\ankud\Desktop\myAi\lab5\LR_5_task_2_2.py
Epoch 20 loss: 0.148
Epoch 30 loss: 0.102
Epoch 40 loss: 0.074
Epoch 50 loss: 0.057
Epoch 80 loss: 0.031
Epoch 100 loss: 0.024
Epoch 110 loss: 0.021
Epoch 130 loss: 0.017
Epoch 140 loss: 0.015
Epoch 160 loss: 0.013
Epoch 170 loss: 0.012
Epoch 190 loss: 0.010
Epoch 200 loss: 0.010
Epoch 220 loss: 0.009
Epoch 230 loss: 0.008
Epoch 260 loss: 0.007
Epoch 280 loss: 0.007
Epoch 290 loss: 0.006
Epoch 320 loss: 0.006
Epoch 330 loss: 0.005
Epoch 340 loss: 0.005
Epoch 350 loss: 0.005
Epoch 370 loss: 0.005
Epoch 390 loss: 0.004
Epoch 390 loss: 0.004
Epoch 390 loss: 0.004
Epoch 400 loss: 0.004
Epoch 410 loss: 0.004
Epoch 420 loss: 0.004
Epoch 430 loss: 0.004
Epoch 440 loss: 0.004
Epoch 450 loss: 0.004
Epoch 460 loss: 0.004
Epoch 470 loss: 0.004
Epoch 470 loss: 0.003
Epoch 490 loss: 0.003
Epoch 500 loss: 0.003
Epoch 510 loss: 0.003
Epoch 520 loss: 0.003
Epoch 530 loss: 0.003
Epoch 500 loss: 0.003
Epoch 550 loss: 0.003
Epoch 550 loss: 0.003
Epoch 550 loss: 0.003
Epoch 570 loss: 0.003
Epoch 580 loss: 0.003
Epoch 590 loss: 0.003
Epoch 600 loss: 0.003
Epoch 610 loss: 0.003
Epoch 620 loss: 0.003
Epoch 630 loss: 0.003
Epoch 640 loss: 0.002
Epoch 650 loss: 0.002
Epoch 660 loss: 0.002
Epoch 670 loss: 0.002
Epoch 6/0 loss: 0.002
Epoch 600 loss: 0.002
Epoch 700 loss: 0.002
Epoch 710 loss: 0.002
Epoch 720 loss: 0.002
Epoch 730 loss: 0.002
Epoch 740 loss: 0.002
Epoch 750 loss: 0.002
Epoch 760 loss: 0.002
```

		Анкудевич. Д.Р		
		Філіпов В.О.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
Epoch 700 Loss: 0.002
Epoch 710 loss: 0.002
Epoch 720 loss: 0.002
Epoch 730 loss: 0.002
Epoch 740 loss: 0.002
Epoch 750 loss: 0.002
Epoch 760 loss: 0.002
Epoch 770 loss: 0.002
Epoch 780 loss: 0.002
Epoch 790 loss: 0.002
Epoch 800 loss: 0.002
Epoch 810 loss: 0.002
Epoch 820 loss: 0.002
Epoch 830 loss: 0.002
Epoch 840 loss: 0.002
Epoch 850 loss: 0.002
Epoch 860 loss: 0.002
Epoch 870 loss: 0.002
Epoch 880 loss: 0.002
Epoch 890 loss: 0.002
Epoch 900 loss: 0.002
Epoch 910 loss: 0.002
Epoch 920 loss: 0.002
Epoch 930 loss: 0.002
Epoch 940 loss: 0.002
Epoch 950 loss: 0.002
Epoch 960 loss: 0.002
Epoch 970 loss: 0.002
Epoch 980 loss: 0.002
Epoch 990 loss: 0.002
Emily: 0.966
Frank: 0.039
```

Рис 5.6 Результат файлу LR_5_task_2_2.py

		Анкудевич. Д.Р		
		Філіпов В.О.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Висновок: Функція активації, або передавальна функція штучного нейрона — залежність вихідного сигналу штучного нейрона від вхідного. Більшість видів нейронних мереж для функції активації використовують сигмоїди.

Можливості нейронних мереж прямого поширення полягають в тому, що сигнали поширюються в одному напрямку, починаючи від вхідного шару нейронів, через приховані шари до вихідного шару і на вихідних нейронах отримується результат опрацювання сигналу. В мережах такого виду немає зворотніх зв'язків.

Нейронні мережі прямого поширення знаходять своє застосування в задачах комп'ютерного бачення та розпізнаванні мовлення, де класифікація цільових класів ускладнюється. Такі типи нейронних мереж добре справляються із зашумленими даними.

Завдання 2.3. Класифікатор на основі перцептрону з використанням бібліотеки NeuroLab

```
import matplotlib.pyplot as plt
import neurolab as nl
# Завантаження вхідних даних
# Поділ точок даних та міток
labels = text[:, 2].reshape((text.shape[0], 1))
# Побудова графіка вхідних даних
plt.figure()
plt.title('Вхідні дані')
# <u>Визначення максимального</u> та <u>мінімального значень</u> для <u>кожного виміру</u>
dim1_min, dim1_max, dim2_min, dim2_max = \theta, 1, \theta, 1
# Кількість нейронів у вихідному шарі
num_output = labels.shape[1]
# Визначення перцептрону з двома вхідними нейронами (оскільки
# Вхідні дані - двовимірні)
dim1 = [dim1_min, dim1_max]
dim2 = [dim2_min, dim2_max]
# Тренування перцептрону з використанням наших даних
error_progress = perceptron.train(data, labels, epochs = 100, show = 20, lr = 0.03)
# Побудова графіка процесу навчання
plt.figure()
plt.plot(error_progress)
plt.xlabel('Кількість епох')
plt.ylabel('Помилка навчання')
plt.title('Зміна помилок навчання')
plt.grid()
```

Рис 5.7 Код файлу LR_5_task_3.py

 $Ap\kappa$.

		Анкудевич. Д.Р			
		Філіпов В.О.	·		ДУ «Житомирська політехніка».20.121.12 — Лр5
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	

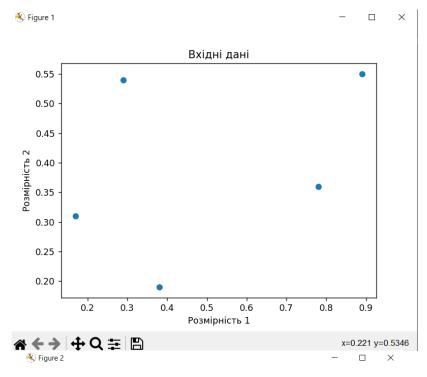

Рис 5.8 Результат файлу LR_5_task_3.py

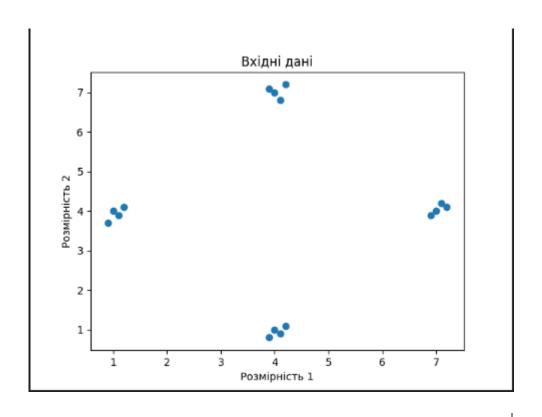
Завдання 2.4. Побудова одношарової нейронної мережі

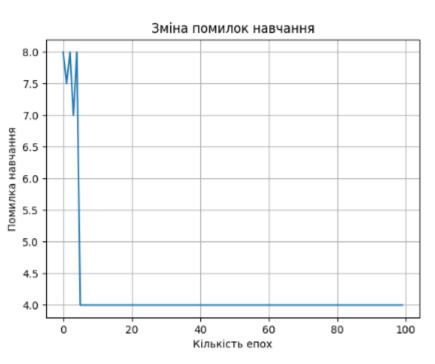
		Анкудевич. Д.Р		
		Філіпов В.О.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
import numpy as np
   import matplotlib.pyplot as plt
   import neurolab as nl
   text = np.loadtxt('data_simple_nn.txt')
5 data = text[:, 0:2]
   labels = text[:, 2:]
7 plt.figure()
8 plt.scatter(data[:, 0], data[:, 1])
   plt.xlabel('Розмірність 1')
10 plt.ylabel('Розмірність 2')
11 plt.title('Вхідні дані')
dim1_min, dim1_max = data[:, 0].min(), data[:, 0].max()
dim2_min, dim2_max = data[:, 1].min(), data[:, 1].max()
14  num_output = labels.shape[1]
15 dim1 = [dim1_min, dim1_max]
16 dim2 = [dim2_min, dim2_max]
   nn = nl.net.newp([dim1, dim2], num_output)
error_progress = nn.train(data, labels, epochs = 100, show = 20, lr = 0.03)
19 plt.figure()
   plt.plot(error_progress)
21 plt.xlabel('Кількість eпox')
22 plt.ylabel('Помилка навчання')
   plt.title('Зміна помилок навчання')
24 plt.grid()
25 plt.show()
   print('\nTest results:')
27 data_test = [[0.4, 4.3], [4.4, 0.6], [4.7, 8.1]]
28 for item in data_test:
       print(item, '-->', nn.sim([item])[0])
```

Рис 5.9 Код файлу LR_5_task_4.py

		Анкудевич. Д.Р		
		Філіпов В.О.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

		Анкудевич. Д.Р		
		Філіпов В.О.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
Epoch: 20; Error: 4.0;
Epoch: 40; Error: 4.0;
Epoch: 60; Error: 4.0;
Epoch: 80; Error: 4.0;
Epoch: 100; Error: 4.0;
The maximum number of train epochs is reached

Test results:
[0.4, 4.3] --> [0. 0.]
[4.4, 0.6] --> [1. 0.]
[4.7, 8.1] --> [1. 1.]

Process finished with exit code 0
```

Рис 5.10 Результат файлу LR_5_task_4.py

Висновок: На рис. 20 зображено процес навчання мережі. На 20 епосі відбулось 4 помилки, аналогічно на 40, 60, 80 та 100. Потім вивелось повідомлення, що ми досягли максимальної кількості епох для тренування. Ми вирішили визначити вибіркові тестові точки даних та запустили для них нейронну мережу. І це його результат.

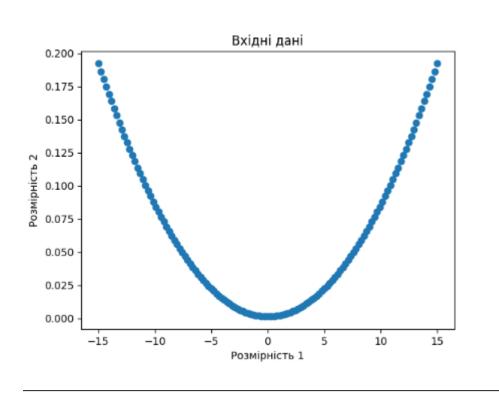
		Анкудевич. Д.Р		
		Філіпов В.О.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

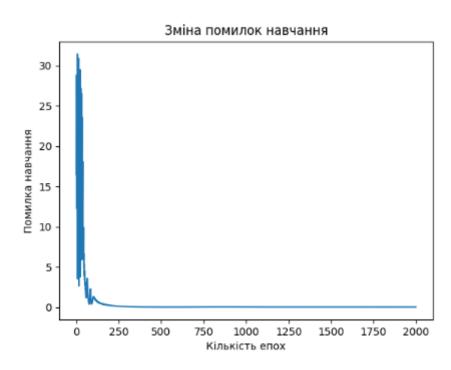
Завдання 2.5. Побудова багатошарової нейронної мережі

```
import numpy as np
   import matplotlib.pyplot as plt
   import neurolab as nl
   min_val = -15
   max_val = 15
   num_points = 130
   x = np.linspace(min_val, max_val, num_points)
   y = 3 * np.square(x) + 5
   y /=np.linalg.norm(y)
   data = x.reshape(num_points, 1)
   labels = y.reshape(num_points, 1)
   plt.figure()
   plt.scatter(data, labels)
   plt.xlabel('Розмірність 1')
15 plt.ylabel('Розмірність 2')
   plt.title('Вхідні дані')
   nn = nl.net.newff([[min_val, max_val]], [10, 6, 1])
   nn.trainf = nl.train.train_gd
   error_progress = nn.train(data, labels, epochs=2000, show = 100, goal = 0.01)
   output = nn.sim(data)
   y_pred = output.reshape(num_points)
   plt.figure()
   plt.plot(error_progress)
   plt.xlabel('Кількість епох')
   plt.ylabel('Помилка навчання')
   plt.title('Зміна помилок навчання')
   x_dense = np.linspace(min_val, max_val, num_points * 2)
   y_dense_pred = nn.sim(x_dense.reshape(x_dense.size, 1)).reshape(x_dense.size)
   plt.figure()
   plt.plot(x_dense, y_dense_pred, '-', x, y, '.', x, y_pred, 'p')
   plt.title('Фактичні і прогнозовані значення')
   plt.show()
```

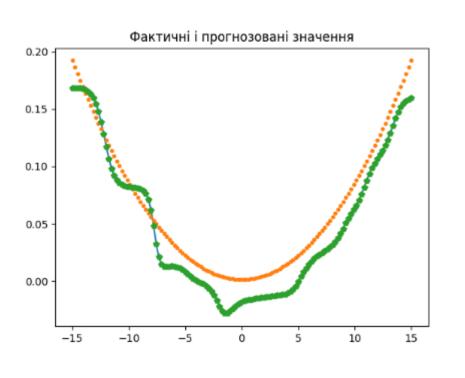
Рис 5.11 Код файлу LR_5_task_5.py

		Анкудевич. Д.Р		
		Філіпов В.О.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

		Анкудевич. Д.Р		
		Філіпов В.О.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата


```
Users\ankud\AppData\Local\Programs\Python\Python311\python.exe C:\Users\ankud\Desktop\myAı
Epoch: 100; Error: 1.138713012257457;
Epoch: 200; Error: 0.22890211316269424;
Epoch: 300; Error: 0.07298904656459555;
Epoch: 400; Error: 0.03153138743658987;
Epoch: 500; Error: 0.02085697044230702;
Epoch: 600; Error: 0.020750850928761437;
Epoch: 700; Error: 0.027451640430873385;
Epoch: 800; Error: 0.03629963649343601;
Epoch: 900; Error: 0.03748428003816216;
Epoch: 1000; Error: 0.03235993852915879;
Epoch: 1100; Error: 0.027742895870706823;
Epoch: 1200; Error: 0.025681209696639663;
Epoch: 1300; Error: 0.025611243974995646;
Epoch: 1400; Error: 0.02630749494902149;
Epoch: 1500; Error: 0.026606035985796493;
Epoch: 1600; Error: 0.026082990747648013;
Epoch: 1700; Error: 0.02510764351267697;
Epoch: 1800; Error: 0.02421838317736591;
Epoch: 1900; Error: 0.023678702975998986;
Epoch: 2000; Error: 0.023454064657700807;
The maximum number of train epochs is reached
```

Рис 5.12 Результат файлу LR_5_task_5.py

Висновок: На рис. 12 зображено процес навчання мережі. Відносно кожної епосі відбувались помилки. На 100 0.83 помилки. На 1200 0.06. Потім вивелось повідомлення, що ми досягли цілі навчання.

		Анкудевич. Д.Р		
		Філіпов В.О.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

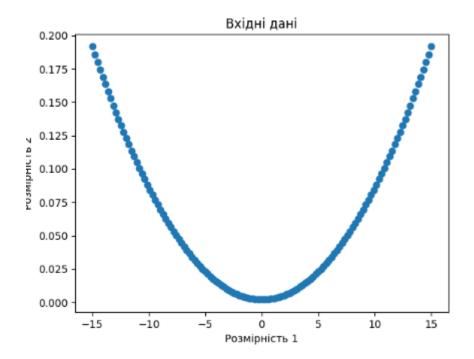
Завдання 2.6. Побудова багатошарової нейронної мережі для свого варіанту

Варіант 1	y = 2	2x ² +5	Варіант 16	$y = 5x^2$	2+7
		1	2	3-1	

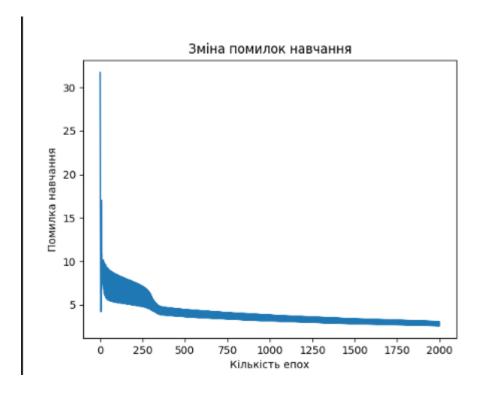
```
import matplotlib.pyplot as plt
import neurolab as nl
min_val = -15
max_val = 15
num_points = 130
x = np.linspace(min_val, max_val, num_points)
data = x.reshape(num_points, 1)
labels = y.reshape(num_points, 1)
plt.figure()
plt.scatter(data, labels)
nn = nl.net.newff([[min_val, max_val]], [3, 4, 1])
nn.trainf = nl.train.train_gd
error_progress = nn.train(data, labels, epochs=2000, show_=_100, goal_=_0.01)
plt.figure()
plt.plot(error_progress)
y_dense_pred = nn.sim(x_dense.reshape(x_dense.size, 1)).reshape(x_dense.size)
plt.figure()
plt.plot(x_dense, y_dense_pred, '-', x, y, '.', x, y_pred, 'p')
```

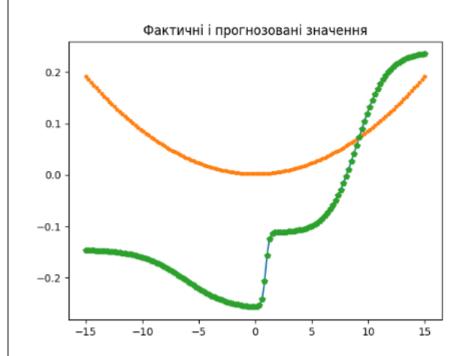
Рис 5.13 Код файлу LR_5_task_6.py

		Анкудевич. Д.Р		
		Філіпов В.О.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

		Анкудевич. Д.Р		
		Філіпов В.О.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

		Анкудевич. Д.Р		
		Філіпов В.О.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
C:\Users\ankud\AppData\Local\Programs\Python\Python311\python.exe C:\Users\ankud\Desktop\myAi\lab5\LR_5_task_6.py
Epoch: 100; Error: 0.5785067796460632;
Epoch: 200; Error: 32.296050000611714;
Epoch: 300; Error: 10.403601196027466;
Epoch: 400; Error: 10.672026309603872;
Epoch: 500; Error: 29.667397258941065;
Epoch: 600; Error: 0.543219376895684;
Epoch: 700; Error: 31.690818991288282;
Epoch: 800; Error: 7.174695231303939;
Epoch: 900; Error: 4.696149548340339;
Epoch: 1000; Error: 12.220285120064156;
Epoch: 1100; Error: 0.07366823720878896;
Epoch: 1200; Error: 0.23184551755960314;
Epoch: 1300; Error: 0.23618396781068313;
Epoch: 1400; Error: 0.2129780575130564;
Epoch: 1500; Error: 0.19347879416365665;
Epoch: 1600; Error: 0.17918185146695553;
Epoch: 1700; Error: 0.16931290106974972;
Epoch: 1800; Error: 0.16283768951551988;
Epoch: 1900; Error: 0.15885970791688658;
Epoch: 2000; Error: 0.15667054558201376;
The maximum number of train epochs is reached
```

Рис 5.14 Результат файлу LR_5_task_6.py

На рис. 14 зображено процес навчання мережі. На 100 епосі відбулось 0.75 помилки, на 300 епосі відбулось 0.21 помилки, і так далі, на 2000 епосі відбулось 0.03 помилки,. Потім вивелось повідомлення, що ми досягли максимальної кількості епох для тренування.

		Анкудевич. Д.Р		
		Філіпов В.О.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Завдання 2.7. Побудова нейронної мережі на основі карти Кохонена, що самоорганізується

```
import numpy as np
import neurolab as nl
import numpy.random as rand
centr = np.array([[0.2, 0.2], [0.4, 0.4], [0.7, 0.3], [0.2, 0.5]])
rand_norm = skv * rand.randn(100, 4, 2)
inp = np.array([centr + r for r in rand_norm])
inp.shape = (100 * 4, 2)
rand.shuffle(inp)
net = nl.net.newc([[0.0, 1.0],[0.0, 1.0]], 4)
# train with rule: Conscience Winner Take All algoritm (CWTA)
error = net.train(inp, epochs=200, show=100)
import pylab as pl
pl.title('Classification Problem')
pl.subplot(211)
pl.plot(error)
pl.xlabel('Epoch number')
pl.ylabel('error (default MAE)')
w = net.layers[0].np['w']
pl.subplot(212)
pl.plot(inp[:,0], inp[:,1], '.',_\
        centr[:,0], centr[:, 1], 'yv', \
pl.legend(['train samples', 'real centers', 'train centers'])
pl.show()
```

Рис 5.15 Код файлу LR_5_task_7.py

		Анкудевич. Д.Р		
		Філіпов В.О.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

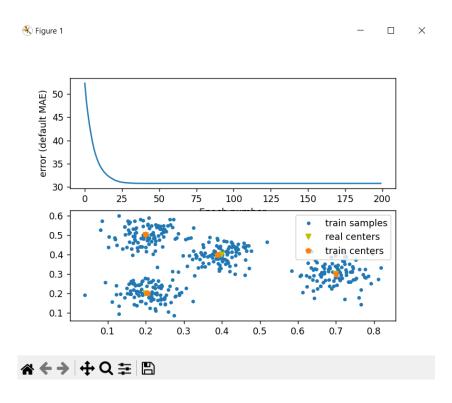

Рис 5.16 Результат файлу LR_5_task_7.py

Помилка MAE - Средня абсолютна помилка (Mean Absolute Error). Середньою абсолютною похибкою називають середнє арифметичне з абсолютних похибок усіх вимірювань.

Завдання 2.8. Дослідження нейронної мережі на основі карти Кохонена, що самоорганізується

Варіант 1	[0.2, 0.2], [0.4, 0	0.4], [0.7, 0.3], [0.2, 0.5], [0.5, 0.5]	0,03	
Варіант 12	[0.3, 0.3], [0.5, 0.4	4], [0.7, 0.3], [0.2, 0.4], [0.6, 0.5]	0,05	

		Анкудевич. Д.Р		
		Філіпов В.О.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
import numpy as np
    import neurolab as nl
   import numpy.random as rand
   skv = 0.05
   centr = np.array([[0.2, 0.2], [0.4, 0.4], [0.7, 0.3], [0.2, 0.5]])
   rand_norm = skv * rand.randn(100, 4, 2)
   inp = np.array([centr + r for r in rand_norm])
   inp.shape = (100 * 4, 2)
   rand.shuffle(inp)
   net = nl.net.newc([[0.0, 1.0],[0.0, 1.0]], 4)
   # train with rule: Conscience Winner Take All algoritm (CWTA)
   error = net.train(inp, epochs=200, show=100)
   import pylab as pl
  pl.title('Classification Problem')
   pl.subplot(211)
18 pl.plot(error)
   pl.xlabel('Epoch number')
20 pl.ylabel('error (default MAE)')
   w = net.layers[0].np['w']
   pl.subplot(212)
   pl.plot(inp[:,0], inp[:,1], '.', \
           centr[:,0], centr[:, 1], 'yv', \_\
           w[:,0], w[:,1], 'p')
   pl.legend(['train samples', 'real centers', 'train centers'])
   pl.show()
```

Рис 5.17 Код файлу LR_5_task_8.py

		Анкудевич. Д.Р		
		Філіпов В.О.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

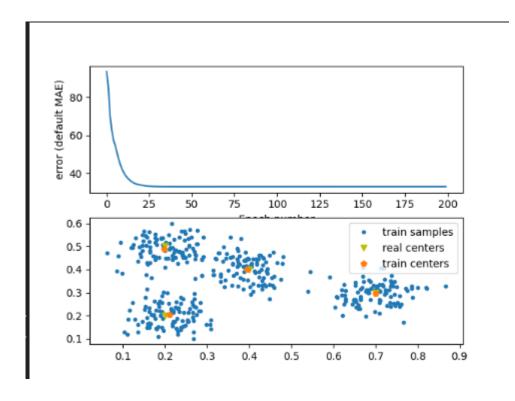

Рис 5.18 Результат файлу LR_5_task_8.py

На рис. 18 зображено процес навчання мережі. На 20 епосі відбулось 44.36 помилки, помилки і так далі, на 200 епосі відбулось 39.01 помилки,. Потім вивелось повідомлення, що ми досягли максимальної кількості епох для тренування.

Рис 5.19 Результат файлу LR_5_task_8.py

Якщо порівнювати нейронну мережу Кохонена з 4 нейронами та 5 нейронами, можна зробити такі висновки. При 4 нейронах Помилка МАЕ повільніше зменшується, ніж з 5 нейронами, також з 5 нейронами ця помилка нижча. З 5 нейронами обоє центрів збігаються майже в одні точці. Число нейронів в шарі Кохонена має відповідати числу класів вхідних сигналів. Тобто в нашому випадку нам давалось 5 вхідних сигналів, значить у нас має бути 5 нейронів, а не 4.Отже, невірний вибір кількості нейронів числу кластерів впливає на величину помилки ускладнюючи навчання мережі і швидкості, тому на рис. 18 набагато гірші результати, ніж на рис. 19.

		Анкудевич. Д.Р		
		Філіпов В.О.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Висновок: на лабораторній роботі я навчився використовувати спеціалізовані бі
бліотеки та мову програмування Python, навчився створювати та застосовувати
прості нейронні мережі.
Посилання на гітхаб: https://github.com/AnkuNoName/ai
Анкудевич. Д.Р
Анкудевич. Д.Р ДУ «Житомирська політехніка».20.121.12 – Лр5
Змн. Арк. № докум. Підпис Лата